

“... ”

Anayasa'nın 38. maddesinin 4. fıkrasında “Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz” hükmü yer almasına rağmen 5580 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında ise özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucuların yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinin, aynı maddede sayılan suçlardan hakkında kovuşturma bulunmaması denilerek henüz haklarında bir hüküm (cezaya yönelik) olmamasına rağmen kişinin suçluluğu sabit olmuş gibi değerlendirilmesini öngören bir düzenleme yapılmıştır. Bu Anayasa'nın 38. maddesine aykırıdır.

Genel hukuk doktrininde masumiyet karinesi olarak bilinen bu durum Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/2. maddesinde de; “Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır.” şeklinde ifade edilmiştir.

Masumiyet karinesi, suçlu olduğu iddia edilen kişiyi yargılama öncesi veya yargılama sırasında ve hüküm kesinleşmesine kadar koruma amacı gütmektedir.

Oysa 5580 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında yer alan ve sayılan suçlardan haklarında kovuşturma bulunmamasını zorunlu kılan hüküm kişinin henüz yargılanmasının tamamlanmadığı bir aşamada özel öğretim kurumlarında çalışmasını tamamen engeller niteliktedir.

Dolayısıyla 5580 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında yer olan “...veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması” ifadesinin Anayasa'nın 38. maddesine aykırı olduğu sonucu varılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle;

1- 5580 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında yer alan “(Değişik birinci fıkra 9/5/2018-7141/11 md.) Özel öğretim kurumlarının gerçek kişi kurucularında, tüzel kişi kurucularının yönetim organlarında, kurucu temsilcilerinde ve personelinde; 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 53. maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası ya da affa uğramış olsa bile Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ve 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında işlenen suçlardan ceza almamış olması veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması, terör örgütlerine ya da Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ya da iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaması şartı aranır.” hükmünün, “... veya haklarında bu suçlardan dolayı kovuşturma bulunmaması” cümlesinin 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 38. maddesine aykırı olduğu sonucuna varılması nedeniyle, anılan ifadenin belirtilen sebeplerle yahut 6216 sayılı Kanun'un 43/3. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek başka nedenlerle iptaline karar verilmesi talebiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına,

Esas Sayısı : 2021/117
Karar Sayısı : 2022/10

2- Dava dosyasının ve karara dayanak görüşme tutanağının, onaylı bir örneği ile işbu kararın aslının Anayasa Mahkemesine gönderilmesine, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar 5 ay süre ile davanın geri bırakılmasına, bu süre içerisinde Anayasa Mahkemesince bir karar verilmemesi halinde, mevcut mevzuat hükümleri ile dosyadaki bilgi ve belgelere göre davanın görülmesine, kararın bir örneğinin taraflara tebliğine 14/9/2021 tarihinde oybirliği ile karar verildi.”